

AVTAL

mellan Europeiska unionen, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan, om Republiken Moldaviens deltagande i unionens program Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation

Europeiska kommissionen (nedan kallad *kommissionen*), på Europeiska unionens vägnar, å ena sidan

och

Republiken Moldavien,

å andra sidan,

(nedan kallade *parterna*),

SOM BEAKTAR att det i protokoll I till associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan⁽¹⁾, om ett ramavtal mellan Europeiska unionen och Republiken Moldavien om de allmänna principerna för Republiken Moldaviens deltagande i unionsprogram⁽²⁾ anges att de särskilda villkoren för Moldaviens deltagande i varje särskilt program, i synnerhet landets ekonomiska bidrag och förfaranden för rapportering och utvärdering, ska fastställas i ett samförståndsavtal mellan Europeiska kommissionen och Moldaviens behöriga myndigheter på grundval av de kriterier som fastställs i de berörda programmen⁽³⁾,

SOM BEAKTAR att Europeiska unionens program Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695⁽⁴⁾ (nedan kallat *Horisont Europa*),

SOM NOTERAR Europeiska unionens ansträngningar att leda insatserna genom att samarbeta med sina internationella partner för att ta itu med globala utmaningar i överensstämmelse med handlingsplanen för människorna, planeten och välståndet i Förenta nationernas agenda *Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling* och som är medvetna om att forskning och innovation är starka drivkrafter och viktiga verktyg för innovationsledd hållbar tillväxt, ekonomisk konkurrenskraft och attraktionskraft,

SOM ERKÄNNER de allmänna principerna i förordning (EU) 2021/695,

SOM ÄR MEDVETNA OM målen för det förnyade europeiska forskningsområdet att bygga upp ett gemensamt område för vetenskap och teknik, skapa en inre marknad för forskning och innovation, främja och underlätta samarbetet mellan universitet och utbyte av bästa praxis och attraktiva forskarkarriärer, underlätta gränsöverskridande och sektorsövergripande rörlighet för forskare, främja fri rörlighet för vetenskaplig kunskap och innovation, främja respekten för akademisk frihet och frihet för vetenskaplig forskning, stödja vetenskaplig utbildning och kommunikation samt stimulera de deltagande ekonomiernas konkurrenskraft och attraktionskraft, och att associerade länder är viktiga partner i detta arbete,

SOM BETONAR den roll som de europeiska partnerskapen spelar när det gäller att ta itu med några av Europas största utmaningar genom samordnade forsknings- och innovationsinitiativ som i hög grad bidrar till de av Europeiska unionens prioriteringar på området forskning och innovation som kräver kritisk massa och en långsiktig vision, samt vikten av att associerade länder deltar i dessa partnerskap,

⁽¹⁾ EUT L 260, 30.8.2014, s. 4.

⁽²⁾ EUT L 260, 30.8.2014, s. 619.

⁽³⁾ Detta avtal utgör och har samma rättsliga verkan som ett samförståndsavtal enligt protokoll I till ramavtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Moldavien om de allmänna principerna för Republiken Moldaviens deltagande i unionsprogram.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 av den 28 april 2021 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, om fastställande av dess regler för deltagande och spridning och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) nr 1291/2013 (EUT L 170, 12.5.2021, s. 1).

SOM STRÄVAR efter att fastställa ömsesidigt fördelaktiga villkor för att skapa anständiga arbetstillfällen, stärka och stödja parternas innovationsekosystem genom att hjälpa företag att bedriva innovativ verksamhet, expandera på parternas marknader och underlätta spridning och lansering av innovation och göra den tillgänglig, även genom kapacitetsuppbyggnad,

SOM ERKÄNNER att ömsesidigt deltagande i forsknings- och innovationsprogram bör ge ömsesidiga fördelar, men samtidigt är medvetna om att parterna förbehåller sig rätten att begränsa eller villkora deltagandet i sina egna forsknings- och innovationsprogram, särskilt för åtgärder som rör deras strategiska tillgångar, intressen, autonomi eller säkerhet,

SOM NOTERAR att parternas gemensamma mål, värderingar och starka band på forsknings- och innovationsområdet, som tidigare fastställts genom associeringsavtalen till det efterföljande ramverket, och som erkänner parternas gemensamma önskan att ytterligare utveckla, stärka, stimulera och utvidga sina förbindelser och sitt samarbete inom detta område,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

Artikel 1

Associeringens omfattning

1. Republiken Moldavien ska som ett associerat land delta i och bidra till alla delar av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation (Horisont Europa), vilket avses i artikel 4 i förordning (EU) 2021/695 och genomförs genom det särskilda program som inrättades genom beslut (EU) 2021/764 ⁽⁵⁾, i dessa rättsakters senaste lydelse, och ska även lämna ett ekonomiskt bidrag till Europeiska institutet för innovation och teknik.
2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/819 ⁽⁶⁾ och beslut (EU) 2021/820 ⁽⁷⁾, i dessa rättsakters senaste lydelse, ska vara tillämpliga på moldaviska rättsliga enheters deltagande i kunskaps- och innovationsgruppernas verksamhet.

Artikel 2

Villkor för deltagande i Horisont Europa

1. Republiken Moldavien ska delta i Horisont Europa i enlighet med villkoren i protokoll I till associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan, om ett ramavtal mellan Europeiska unionen och Republiken Moldavien om de allmänna principerna för Republiken Moldaviens deltagande i unionsprogram, och på de villkor som fastställs i detta avtal, i de rättsakter som avses i artikel 1 i detta avtal och i alla andra bestämmelser som rör genomförandet av Horisont Europa, i deras senaste lydelse.
2. Om inte annat föreskrivs i de villkor som avses i punkt 1 i denna artikel, inbegripet vid tillämpning av artikel 22.5 i förordning (EU) 2021/695, får rättsliga enheter som är etablerade i Republiken Moldavien delta i Horisont Europas indirekta åtgärder på motsvarande villkor som för rättsliga enheter etablerade i Europeiska unionen, även avseende Europeiska unionens restriktiva åtgärder ⁽⁸⁾.
3. Innan beslut fattas om huruvida rättsliga enheter som är etablerade i Republiken Moldavien är berättigade att delta i en åtgärd med anknytning till Europeiska unionens strategiska tillgångar, intressen, oberoende eller säkerhet enligt artikel 22.5 i förordning (EU) 2021/695 får kommissionen begära särskilda upplysningar eller försäkringar, exempelvis följande:
  - a) Upplysningar om huruvida rättsliga enheter som är etablerade i Europeiska unionen har beviljats eller kommer att beviljas ömsesidigt tillträde till sådana befintliga eller planerade program och projekt i Republiken Moldavien som motsvarar den berörda Horisont Europa-åtgärden.

⁽⁵⁾ Rådets beslut (EU) 2021/764 av den 10 maj 2021 om inrättande av det särskilda programmet för genomförande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation samt om upphävande av beslut 2013/743/EU (EUT L 167 I, 12.5.2021, s. 1).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/819 av den 20 maj 2021 om Europeiska institutet för innovation och teknik (omarbetning) (EUT L 189, 28.5.2021, s. 61).

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2021/820 av den 20 maj 2021 om det strategiska innovationsprogrammet för Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) 2021–2027: en ökad innovationsförmåga för Europa och om upphävande av beslut nr 1312/2013/EU (EUT L 189, 28.5.2021, s. 91).

⁽⁸⁾ EU:s restriktiva åtgärder vidtas i enlighet med artikel 29 i fördraget om Europeiska unionen eller artikel 215 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

- b) Upplysningar om huruvida Republiken Moldavien har inrättat ett nationellt system för granskning av investeringar, och försäkringar om att Republiken Moldaviens myndigheter kommer att rapportera till och samråda med kommissionen om eventuella fall där de med tillämpning av ett sådant system har fått kännedom om att enheter som är etablerade eller kontrolleras utanför Republiken Moldavien planerar en utländsk investering i/ett övertagande av en moldavisk rättslig enhet som har erhållit finansiering från Horisont Europa avseende åtgärder som rör Europeiska unionens strategiska tillgångar, intressen, autonomi eller säkerhet, förutsatt att kommissionen förser Republiken Moldavien med förteckningen över de berörda rättsliga enheter som är etablerade i Republiken Moldavien, efter det att bidragsavtal undertecknats med dessa enheter.
- c) Försäkringar om att inga resultat, ingen teknik, inga tjänster och inga produkter som utvecklats inom ramen för de berörda åtgärderna av enheter som är etablerade i Republiken Moldavien kommer att omfattas av restriktioner för export till EU:s medlemsstater under det att åtgärden genomförs och under fyra år efter det att åtgärden avslutats. Republiken Moldavien kommer årligen, under det att åtgärden genomförs och under fyra år efter det att åtgärden avslutats, att tillhandahålla en uppdaterad förteckning över nationella exportrestriktioner.

4. Rättsliga enheter etablerade i Republiken Moldavien får delta i Gemensamma forskningscentrumets verksamhet på motsvarande villkor som för rättsliga enheter etablerade i Europeiska unionen, om inte begränsningar krävs för att säkerställa förenligheten med det tillämpningsområde för deltagandet som följer av punkterna 2 och 3 i denna artikel.

5. Om Europeiska unionen genomför Horisont Europa med tillämpning av artiklarna 185 och 187 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska Republiken Moldavien och moldaviska rättsliga enheter ha rätt att delta i de rättsliga strukturer som inrättas enligt dessa bestämmelser, på det sätt som följer av rättsakter som Europeiska unionen har antagit eller kommer att anta om inrättandet av sådana rättsliga strukturer.

6. Företrädare för Republiken Moldavien ska ha rätt att delta som observatörer i den kommitté som avses i artikel 14 i beslut (EU) 2021/764, utan rösträtt och för de punkter som rör Republiken Moldavien.

Vid omröstningar ska kommittéerna sammanträda utan att företrädare för Republiken Moldavien deltar. Republiken Moldavien kommer att informeras om resultatet.

Det deltagande som avses i denna punkt ska utformas på samma sätt som för företrädare för Europeiska unionens medlemsstater, även vad gäller förfarandena för att ta emot information och dokumentation.

7. Republiken Moldaviens rätt till representation och deltagande i kommittén för det europeiska forskningsområdet och innovation och dess undergrupper ska motsvara associerade länders rättigheter.

8. Företrädare för Republiken Moldavien ska ha rätt att delta som observatörer i Gemensamma forskningscentrumets styrelse, utan rösträtt. Med hänsyn till detta villkor omfattas deltagandet av samma regler och förfaranden som gäller för Europeiska unionens medlemsstaters företrädare, inbegripet yttranderätt och förfaranden för mottagande av information och dokumentation avseende punkter som rör Republiken Moldavien.

9. Republiken Moldavien får delta i ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur (Eric-konsortium) i enlighet med rådets förordning (EG) nr 723/2009 ⁽⁹⁾, i dess senaste lydelse, och i enlighet med rättsakten om inrättande av ett Eric-konsortium.

10. Resekostnader och kostnader för uppehälle som företrädare och experter från Republiken Moldavien ådrar sig i samband med deltagandet som observatörer i den kommitté som avses i artikel 14 i beslut (EU) 2021/764, eller i samband med andra möten som rör genomförandet av Horisont Europa, ska betalas av Europeiska unionen på samma grundval och i enlighet med de förfaranden som tillämpas på företrädare för Europeiska unionens medlemsstater.

11. Parterna ska inom ramen för befintliga bestämmelser göra allt de kan för att underlätta fri rörlighet för och utstationering av forskare som deltar i den verksamhet som omfattas av detta avtal, och för att underlätta gränsöverskridande transporter av varor och tjänster som ska användas i sådan verksamhet.

⁽⁹⁾ Rådets förordning (EG) nr 723/2009 av den 25 juni 2009 om gemenskapens rättsliga ram för ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur (Eric-konsortium) (EUT L 206, 8.8.2009, s. 1).

12. Republiken Moldavien ska vid behov vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att varor och tjänster som förvärvats i Republiken Moldavien eller importerats till Republiken Moldavien och som helt eller delvis finansieras i enlighet med de bidragsavtal och/eller kontrakt som ingåtts för att genomföra verksamheten i enlighet med detta avtal är befriade från tullar, importavgifter och andra skatter, inbegripet mervärdesskatt, som är tillämpliga i Republiken Moldavien.

Artikel 3

Ekonomiskt bidrag

1. En förutsättning för att Republiken Moldavien eller moldaviska rättsliga enheter ska kunna delta i Horisont Europa är att Republiken Moldavien bidrar ekonomiskt till programmet och därmed sammanhängande kostnader för förvaltning, genomförande och drift under Europeiska unionens allmänna budget (nedan kallad *unionsbudgeten*).

2. Det ekonomiska bidraget ska utgöras av summan av

a) ett operativt bidrag, och

b) en deltagaravgift.

3. Det ekonomiska bidraget ska lämnas genom en årlig betalning i två delar som ska verkställas senast i maj och juli.

4. Det operativa bidraget ska täcka programmets drifts- och stödutgifter och ska både i form av åtagande- och betalningsbemyndiganden komplettera beloppen i unionens slutgiltigt antagna budget för Horisont Europa, inklusive eventuella tillbakadragna anslag som gjorts disponibla på nytt i enlighet med artikel 15.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046⁽¹⁰⁾ i dess senaste lydelse (nedan kallad *budgetförordningen*), med tillägg av externa inkomster avsatta för särskilda ändamål som inte härrör från ekonomiska bidrag till Horisont Europa från andra givare⁽¹¹⁾.

Vad gäller externa inkomster avsatta för särskilda ändamål som tilldelats Horisont Europa i enlighet med artikel 3.1 i rådets förordning (EU) 2020/2094 om inrättande av Europeiska unionens återhämtningsinstrument för att stödja återhämtningen efter covid-19-krisen⁽¹²⁾ ska tillägget motsvara de årliga anslag som anges i de dokument som åtföljer budgetförslaget avseende Horisont Europa.

5. Det ursprungliga operativa bidraget ska baseras på en fördelningsnyckel som definieras som kvoten av Republiken Moldaviens bruttonationalprodukt (BNP) till marknadspris och Europeiska unionens BNP till marknadspris. Det BNP till marknadspris som ska tillämpas ska fastställas av kommissionens särskilda avdelningar på grundval av de senaste statistiska uppgifter som finns tillgängliga för budgetberäkningar under det år som föregår det år då den årliga betalningen ska göras. Undantagsvis ska det ursprungliga operativa bidraget för 2021 baseras på BNP till marknadspris för år 2019. Justeringar av denna fördelningsnyckel anges i bilaga I.

6. Det ursprungliga operativa bidraget ska beräknas med hjälp av den justerade fördelningsnyckeln på grundval av de ursprungliga åtagandebemyndigandena i Europeiska unionens slutgiltigt antagna budget för det aktuella budgetåret för Horisont Europa, med det tillägg som avses i punkt 4 i denna artikel.

7. Deltagaravgiften ska vara 4 % av det årliga ursprungliga operativa bidraget beräknat i enlighet med punkterna 5 och 6 i denna artikel och ska fasas in i enlighet med bilaga I. Deltagaravgiften ska inte vara föremål för retroaktiva justeringar eller korrigeringar.

8. Det ursprungliga operativa bidraget för år N får justeras uppåt eller nedåt retroaktivt under ett eller flera efterföljande år i förhållande till de budgetåtaganden som gjorts avseende åtagandebemyndigandena för år N, med det tillägg som avses i punkt 4 i denna artikel, genomförandet enligt rättsliga åtaganden samt tillbakadraganden. Närmare bestämmelser för genomförandet av denna artikel anges i bilaga I.

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽¹¹⁾ Detta inbegriper särskilt medlen från Europeiska unionens återhämtningsinstrument som inrättades genom rådets förordning (EU) 2020/2094 av den 14 december 2020 om inrättande av Europeiska unionens återhämtningsinstrument för att stödja återhämtningen efter covid-19-krisen (EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽¹²⁾ EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

9. Europeiska unionen ska förse Republiken Moldavien med uppgifter om det finansiella deltagande som följer av de upplysningar om budget, redovisning, resultat och utvärdering som lämnats till Europeiska unionens budgetmyndigheter och de myndigheter som beviljar ansvarsfrihet med avseende på Horisont Europa. Denna information ska tillhandahållas med vederbörlig hänsyn till Europeiska unionens och Republiken Moldavien konfidentialitets- och dataskyddsbestämmelser och utan att det påverkar information som Republiken Moldavien har rätt att ta emot enligt bilaga III.

10. Alla bidrag från Republiken Moldavien eller utbetalningar från Europeiska unionen och beräkningen av belopp som ska betalas eller mottas ska göras i euro.

Artikel 4

Automatisk korrigeringsmekanism

1. En automatisk korrigeringsmekanism för Republiken Moldaviens ursprungliga operativa bidrag för år N, justerat i enlighet med artikel 3.8, ska tillämpas och ska beräknas år N+2. Den ska baseras på Republiken Moldaviens och moldaviska rättsliga enheters resultat inom de delar av Horisont Europa som genomförs med hjälp av konkurrensutsatta bidrag finansierade via åtagandebemyndiganden för år N, med det tillägg som avses i artikel 3.4.

Beloppet för den automatiska korrigeringen ska beräknas som differensen mellan

- a) de ursprungliga beloppen för faktiska rättsliga åtaganden som gjorts gentemot Republiken Moldavien eller moldaviska rättsliga enheter avseende konkurrensutsatta bidrag finansierade via åtagandebemyndiganden för år N, med det tillägg som avses i artikel 3.4, och
- b) det motsvarande operativa bidraget för år N som betalats av Republiken Moldavien, justerat i enlighet med artikel 3.8, exklusive icke-interventionskostnader finansierade via åtagandebemyndiganden för år N, med det tillägg som avses i artikel 3.4.

2. Om det belopp som avses i punkt 1, oavsett om beloppet är positivt eller negativt, överstiger 8 % av det motsvarande ursprungliga operativa bidraget, justerat i enlighet med artikel 3.8, ska Republiken Moldaviens ursprungliga operativa bidrag för år N korrigeras. Det belopp som Republiken Moldavien enligt den automatiska korrigeringsmekanismen antingen ska betala in som ett ytterligare bidrag eller erhålla genom nedsättning av landets årliga bidragsinbetalning ska vara det belopp som överstiger tröskeln på 8 %. Belopp under tröskeln på 8 % kommer inte att beaktas vid beräkningen av ytterligare bidrag eller nedsättning av bidragsinbetalning.

3. Närmare bestämmelser om den automatiska korrigeringsmekanismen fastställs i bilaga I.

Artikel 5

Ömsesidighet

1. Rättsliga enheter som är etablerade i Europeiska unionen får delta i program och projekt i Republiken Moldavien som motsvarar Horisont Europa, i enlighet med gällande nationell lagstiftning i Republiken Moldavien.
2. En icke uttömmande förteckning över Republiken Moldaviens motsvarande program och projekt finns i bilaga II.
3. Republiken Moldaviens finansiering av rättsliga enheter som är etablerade i unionen ska omfattas av gällande nationell lagstiftning i Republiken Moldavien som reglerar driften av program och projekt för forskning och innovation. Om finansiering inte tillhandahålls får rättsliga enheter som är etablerade i unionen delta med egna medel.

Artikel 6

Öppen forskning

Parterna ska ömsesidigt främja och uppmuntra öppen forskning i sina program och projekt i enlighet med bestämmelserna i Horisont Europa och gällande nationell lagstiftning i Republiken Moldavien.

Artikel 7

Övervakning, utvärdering och rapportering

1. Utan att det påverkar kommissionens, Europeiska byrån för bedrägeribekämpnings (Olaf) och Europeiska revisionsrättens ansvar i fråga om övervakning, utvärdering och rapportering avseende Horisont Europa ska Republiken Moldaviens deltagande i programmet kontinuerligt övervakas inom ramen för partnerskapet mellan kommissionen och Republiken Moldavien.
2. Bestämmelserna om sund ekonomisk förvaltning, inbegripet finansiell kontroll, återkrav och andra bedrägeribekämpningsåtgärder i samband med EU-finansiering enligt detta avtal, fastställs i bilaga III.

Artikel 8

Gemensamma kommittén för forskning och innovation EU–Republiken Moldavien

1. Gemensamma kommittén för forskning och innovation EU–Republiken Moldavien inrättas härmed (nedan kallad *gemensamma kommittén EU–Republiken Moldavien*). Gemensamma kommittén EU–Republiken Moldavien ska ha följande uppgifter:

- a) Bedöma, utvärdera och kontrollera genomförandet av detta avtal, särskilt
  - i) moldaviska rättsliga enheters deltagande i Horisont Europa och deras resultat,
  - ii) graden av (ömsesidig) öppenhet för de rättsliga enheter som är etablerade i respektive part att delta i den andra partens program och projekt,
  - iii) genomförandet av mekanismen för ekonomiskt bidrag och den automatiska korrigeringsmekanismen i enlighet med artikel 3 och 4,
  - iv) informationsutbyte och undersökning av eventuella frågor om utnyttjande av resultat, inbegripet immateriella rättigheter.
- b) På begäran av endera parten diskutera begränsningar som parterna tillämpar eller planerar för tillträde till sina respektive forsknings- och innovationsprogram, särskilt när det gäller åtgärder som rör deras strategiska tillgångar, intressen, oberoende eller säkerhet.
- c) Undersöka hur samarbetet kan förbättras och utvecklas.

Gemensamt diskutera de framtida riktlinjerna och prioriteringarna för politik som rör forskning och innovation och forskningsplanering av gemensamt intresse.

- d) Utbyta information, bland annat om ny lagstiftning, nya beslut eller nationella forsknings- och innovationsprogram som är relevanta för genomförandet av detta avtal.

2. Gemensamma kommittén EU–Republiken Moldavien, som ska bestå av företrädare för Europeiska unionen och Republiken Moldavien, ska anta sin arbetsordning.

3. Gemensamma kommittén EU–Republiken Moldavien får besluta att på ad hoc-basis inrätta arbetsgrupper/rådgivande organ på expertnivå som kan bistå vid genomförandet av detta avtal.

4. Gemensamma kommittén EU–Republiken Moldavien ska sammanträda minst en gång om året och, när särskilda omständigheter så kräver, på begäran av någon av parterna. Mötena ska anordnas och hållas växelvis av Europeiska unionen och den nationella myndighet som utsetts av Republiken Moldaviens regering.

5. Gemensamma kommittén EU–Republiken Moldavien ska arbeta fortlöpande genom utbyte av relevant information med hjälp av alla kommunikationsmedel, särskilt när det gäller Republiken Moldaviens rättsliga enheters deltagande/resultat. Gemensamma kommittén EU–Republiken Moldavien får utföra sina uppgifter skriftligen närhelst behov uppstår.

*Artikel 9***Slutbestämmelser**

1. Detta avtal träder i kraft det datum då parterna har meddelat varandra att de slutfört de interna förfaranden som är nödvändiga för att genomföra protokollet.
2. Detta avtal ska tillämpas från och med den 1 januari 2021. Det ska fortsätta att gälla så länge som krävs för att fullgöra alla projekt, åtgärder, verksamheter eller delar därav som finansieras genom Horisont Europa, alla åtgärder som krävs för att skydda Europeiska unionens ekonomiska intressen och alla finansiella skyldigheter som följer av genomförandet av detta avtal mellan parterna.
3. Detta avtal ska tillämpas provisoriskt i enlighet med båda parternas respektive interna förfaranden och lagstiftning. Den provisoriska tillämpningen träder i kraft det datum då parterna har meddelat varandra att de genomfört de interna förfaranden som krävs.
4. Om Republiken Moldavien meddelar kommissionen, som agerar på Europeiska unionens vägnar, att landet inte kommer att slutföra de interna förfaranden som krävs för att detta avtal ska kunna träda i kraft, ska den provisoriska tillämpningen av avtalet upphöra den dag då kommissionen tar emot meddelandet, och samma dag ska avtalet upphöra att gälla.
5. Europeiska unionen får besluta att avbryta tillämpningen av detta avtal om det ekonomiska bidrag som Republiken Moldavien ska betala enligt avtalet helt eller delvis uteblir.

Vid utebliven betalning som avsevärt kan äventyra genomförandet och förvaltningen av Horisont Europa ska kommissionen skicka en formell påminnelse. Om ingen betalning görs inom 20 arbetsdagar efter den formella påminnelsen ska kommissionen lämna en formell underrättelse om avbruten tillämpning av avtalet till Republiken Moldavien, vilken ska få verkan 15 dagar efter det att Republiken Moldavien mottagit underrättelsen.

Om tillämpningen av detta avtal avbryts ska rättsliga enheter som är etablerade i Republiken Moldavien inte ha rätt att delta i tilldelningsförfaranden som ännu inte avslutats när avbrottet får verkan. Ett tilldelningsförfarande ska anses vara avslutat när rättsliga åtaganden har ingåtts till följd av förfarandet.

Avbrottet påverkar inte rättsliga åtaganden som ingåtts med rättsliga enheter som var etablerade i Republiken Moldavien innan avbrottet fick verkan. Detta avtal ska fortsätta att vara tillämpligt på sådana rättsliga åtaganden.

Europeiska unionen ska omedelbart underrätta Republiken Moldavien när hela det utestående bidragsbeloppet har mottagits av Europeiska unionen. Avbrottet av avtalstillämpningen ska upphöra med omedelbar verkan när denna underrättelse gjorts.

Från och med den dag då avbrottet av avtalstillämpningen upphör ska rättsliga enheter i Republiken Moldavien åter vara behöriga att delta i tilldelningsförfaranden som inleds efter detta datum, och i tilldelningsförfaranden som inletts före detta datum om ansökningsfristerna ännu inte har löpt ut.

6. Var och en av parterna får när som helst säga upp avtalet genom en skriftlig underrättelse om sin avsikt att säga upp det.

Uppsägningen får verkan tre kalendermånader efter den dag då den skriftliga underrättelsen når adressaten. Det datum då uppsägningen får verkan ska vara uppsägningssdag för detta avtal.

7. Om detta avtal upphör att tillämpas provisoriskt i enlighet med punkt 4 i denna artikel eller sägs upp i enlighet med punkt 6 i denna artikel, är parterna överens om följande:

- a) Projekt, åtgärder, verksamhet eller delar därav för vilka rättsliga åtaganden gjordes under den provisoriska tillämpningen och/eller efter avtalets ikraftträdande men innan tillämpningen av avtalet upphörde eller avtalet sades upp, ska fortgå tills de är avslutade enligt de villkor som fastställs i detta avtal.

- b) Det årliga ekonomiska bidraget för det år N då den provisoriska tillämpningen upphörde eller avtalet sades upp ska betalas i sin helhet i enlighet med artikel 3. Det operativa bidraget för år N ska justeras i enlighet med artikel 3.8 och korrigeras i enlighet med artikel 4 i detta avtal. Den deltagaravgift som betalats för år N ska inte justeras eller korrigeras.
- c) Efter det år då den provisoriska tillämpningen upphörde eller avtalet sades upp ska de ursprungliga operativa bidrag som betalats för de år under vilka avtalet var gällande justeras i enlighet med artikel 3.8 och automatiskt korrigeras i enlighet med artikel 4 i detta avtal.

Parterna ska i samförstånd reglera alla andra konsekvenser av uppsägningen eller upphörandet av den provisoriska tillämpningen av avtalet.

8. Avtalet får endast ändras skriftligen i samförstånd mellan parterna. Ändringarna kommer att träda i kraft enligt samma förfarande som för avtalets ikraftträdande.

9. Bilagorna till detta avtal utgör en integrerad del av avtalet.

Detta avtal ska upprättas i två exemplar på engelska och rumänska, vilka båda texter är lika giltiga. Om det föreligger tolkningsskillnader ska den engelska texten ha företräde.

Utfärdat i Bryssel den 27 oktober 2021 i två original, på rumänska och engelska.

För kommissionen på Europeiska unionens vägnar

Mariya GABRIEL

*Kommissionsledamot med ansvar för innovation,
forskning, kultur, utbildning och ungdomsfrågor*

För Republiken Moldavien

Natalia GAVRILIȚA

Premiärminister

BILAGA I

Regler för Republiken Moldaviens ekonomiska bidrag till Horisont Europa (2021–2027)**I. Beräkning av Republiken Moldaviens ekonomiska bidrag**

1. Republiken Moldaviens ekonomiska bidrag till Horisont Europa ska fastställas på årsbasis i proportion till och utöver det belopp som finns tillgängligt i unionens budget varje år avseende de åtagandebemyndiganden som behövs för förvaltningen, genomförandet och driften av Horisont Europa, med det tillägg som avses i artikel 3.4 i detta avtal.

2. Den deltagaravgift som avses i artikel 3.7 i detta avtal ska fasas in enligt följande:

— 2021: 0,5 %

— 2022: 1 %

— 2023: 1,5 %

— 2024: 2 %

— 2025: 2,5 %

— 2026: 3 %

— 2027: 4 %

3. I enlighet med artikel 3.5 i detta avtal ska det ursprungliga operativa bidrag som Republiken Moldavien ska betala för sitt deltagande i Horisont Europa beräknas för respektive budgetår genom tillämpning av en justerad fördelningsnyckel.

Justeringen av fördelningsnyckeln ska vara följande:

$$\text{Justerad fördelningsnyckel} = \text{fördelningsnyckel} \times \text{koefficient}$$

Den koefficient som ska användas för ovanstående beräkning för att justera fördelningsnyckeln ska vara 0,10.

4. I enlighet med artikel 3.8 i detta avtal ska den första justeringen avseende genomförandet av budgeten för år N göras år N+1, då det ursprungliga operativa bidraget för år N ska justeras uppåt eller nedåt med hjälp av differensen mellan:

a) ett justerat bidrag beräknat genom tillämpning av fördelningsnyckeln, justerad för år N, på summan av

i) beloppet för de budgetåtaganden avseende åtagandebemyndiganden som beviljats år N inom ramen för Europeiska unionens antagna budget och för åtagandebemyndiganden motsvarande tillbakadragna åtaganden som gjorts disponibla på nytt, och

ii) eventuella åtagandebemyndiganden baserade på externa inkomster avsatta för särskilda ändamål som inte härrör från ekonomiska bidrag till Horisont Europa från andra givare och som var tillgängliga i slutet av år N ⁽¹⁾. Vad gäller externa inkomster avsatta för särskilda ändamål som tilldelats Horisont Europa i enlighet med artikel 3.1 i rådets förordning (EU) 2020/2094 om inrättande av Europeiska unionens återhämtningsinstrument för att stödja återhämtningen efter covid-19-krisen ⁽²⁾ ska de årliga vägledande beloppen i programplaneringen för den fleråriga budgetramen användas vid beräkningen av det justerade bidraget.

⁽¹⁾ Detta inbegriper särskilt medlen från Europeiska unionens återhämtningsinstrument som inrättades genom rådets förordning (EU) 2020/2094 av den 14 december 2020 om inrättande av Europeiska unionens återhämtningsinstrument för att stödja återhämtningen efter covid-19-krisen (EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽²⁾ EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

b) och det ursprungliga operativa bidraget för år N.

Med början år N+2 och varje år därefter fram tills dess att alla budgetåtaganden som finansieras via åtagandebemyndiganden för år N, med det tillägg som avses i artikel 3.4 i detta avtal, har lett till betalning eller tillbakadragande, men dock senast 3 år efter det att Horisont Europa avslutats, ska unionen justera det operativa bidraget för år N genom att minska Republiken Moldaviens operativa bidrag med det belopp som erhålls genom att den för år N justerade fördelningsnyckeln tillämpas på de årligen tillbakadragna beloppen avseende åtaganden för år N som finansieras genom unionens budget eller tillbakadragna belopp som gjorts disponibla på nytt.

Vid annullering av de belopp som härrör från externa inkomster avsatta för särskilda ändamål för år N (för att inkludera åtagandebemyndiganden och, för belopp enligt rådets förordning (EU) 2020/2094, de årliga vägledande beloppen i programplaneringen i den fleråriga budgetramen) som inte härrör från ekonomiska bidrag till Horisont Europa från andra givare, ska Republiken Moldaviens operativa bidrag minskas med det belopp som erhålls vid tillämpning av den för år N justerade fördelningsnyckeln på det belopp som annullerats.

II. Automatisk korrigering av Republiken Moldaviens operativa bidrag

1. Vid beräkningen av den automatiska korrigering som avses i artikel 4 i detta avtal ska följande gälla:

- a) Med *konkurrensutsatta bidrag* avses bidrag som beviljas genom ansökningsomgångar där slutmottagarna är kända när den automatiska korrigeringen beräknas. Ekonomiskt stöd till tredje parter enligt definitionen i artikel 204 i budgetförordningen är undantaget.
- b) Om ett rättsligt åtagande ingås med ett konsortium ska de ursprungliga beloppen för det rättsliga åtagandet fastställas med hjälp av de ackumulerade belopp som tilldelas stödmottagare som är moldaviska enheter i enlighet med den preliminära budgetfördelningen i bidragsavtalet.
- c) Alla belopp för rättsliga åtaganden som utgör konkurrensutsatta bidrag ska fastställas med hjälp av Europeiska kommissionens elektroniska system eCorda och tas ut den andra onsdagen i februari år N+2.
- d) Med icke-interventionskostnader avses andra kostnader för programmet än konkurrensutsatta bidrag, däribland stödutgifter, programspecifik administration och andra åtgärder ⁽³⁾.
- e) Belopp som tilldelas slutmottagare som är internationella organisationer i egenskap av rättsliga enheter ⁽⁴⁾ ska betraktas som icke-interventionskostnader.

2. Mekanismen ska tillämpas på följande sätt:

- a) Automatiska korrigeringar för år N avseende genomförandet av åtagandebemyndiganden för år N, med det tillägg som avses i artikel 3.4 i detta avtal, ska göras på grundval av uppgifter för år N och år N+1 från eCorda enligt punkt II 1 c i denna bilaga år N+2, efter det att eventuella justeringar har gjorts i enlighet med artikel 3.8 i detta avtal av Republiken Moldaviens bidrag till Horisont Europa. Det belopp som beaktas är beloppet för de konkurrensutsatta bidrag om vilka uppgifter finns tillgängliga vid tidpunkten för beräkningen av korrigeringen.
- b) Från och med år N+2 och fram till och med 2029 ska beloppet för den automatiska korrigeringen beräknas för år N genom differensen mellan
  - i) det totala beloppet för de konkurrensutsatta bidrag som tilldelats Republiken Moldavien eller moldaviska rättsliga enheter genom åtaganden som belastar budgetanslagen år N, och

⁽³⁾ Andra åtgärder omfattar bland annat upphandling, priser, finansieringsinstrument, Gemensamma forskningscentrets direkta åtgärder, prenumerationer (OECD, Eureka, IPEEC, IEA osv.), experter (utvärderare, projektövervakning) osv.

⁽⁴⁾ Bidrag till internationella organisationer ska endast betraktas som icke-interventionskostnader om organisationen är slutmottagare. Detta gäller inte internationella organisationer som är samordnare för ett projekt (och fördelar medel till andra samordnare).

- ii) beloppet för Republiken Moldaviens justerade operativa bidrag år N, multiplicerat med kvoten av
  - A. beloppet för de konkurrensetsatta bidrag som beviljats via åtagandebemyndiganden för år N, med det tillägg som avses i artikel 3.4 i detta avtal, och
  - B. totalbeloppet för beviljade åtagandebemyndiganden för år N, inklusive icke-interventionskostnader.

III. **Betalningar som avser Republiken Moldaviens ekonomiska bidrag, justeringar av Republiken Moldaviens operativa bidrag och den automatiska korrigeringen av Republiken Moldaviens operativa bidrag**

1. Kommissionen ska så snart som möjligt och senast vid utfärdandet av den första betalningsanmodan för budgetåret meddela Republiken Moldavien följande uppgifter:
  - a) De belopp för åtagandebemyndiganden som finns i unionens slutgiltigt antagna budget för det aktuella året på budgetposterna för Republiken Moldaviens deltagande i Horisont Europa, i förekommande fall med det tillägg som avses i artikel 3.4 i detta avtal.
  - b) Storleken på den deltagaravgift som avses i artikel 3.7 i detta avtal.
  - c) Från och med år N+1 av genomförandet av Horisont Europa: uppgifter om genomförandet av åtagandebemyndiganden för budgetår N, med det tillägg som avses i artikel 3.4 i detta avtal, samt uppgifter om tillbakadraganden.
  - d) För den del av Horisont Europa där sådan information är nödvändig för att beräkna den automatiska korrigeringen: nivån på de åtaganden som ingåtts till förmån för moldaviska rättsliga enheter, fördelat på motsvarande år för budgetanslag och motsvarande totala åtagandenivå.

På grundval av sitt budgetförslag ska kommissionen så snart som möjligt, dock senast den 1 september under budgetåret, göra en uppskattning av informationen i leden a och b.

2. Kommissionen ska senast i april och i juni varje räkenskapsår tillstålla Republiken Moldavien en betalningsanmodan avseende landets bidrag enligt detta avtal.

Varje betalningsanmodan ska ange att sex tolfte delar av Republiken Moldaviens bidrag ska betalas in senast 30 dagar efter det att anmodan utfärdades.

För avtalets första tillämpningsår ska kommissionen utfärda en första betalningsanmodan senast 60 dagar efter avtalets undertecknande.

3. Varje år från och med 2023 ska betalningsanmodan också omfatta den automatiska korrigeringen av det operativa bidraget för år N-2.

Betalningsanmodan som utfärdas senast i april kan också inkludera justeringar av Republiken Moldaviens ekonomiska bidrag till genomförandet, förvaltningen och driften av det eller de tidigare ramprogram för forskning och innovation som Republiken Moldavien deltagit i.

För vart och ett av budgetåren 2028, 2029 och 2030 ska det belopp som följer av den automatiska korrigeringen som tillämpas på de operativa bidrag som Republiken Moldavien betalat under 2026 och 2027 eller av de justeringar som gjorts i enlighet med artikel 3.8 i detta avtal betalas in av eller ut till Republiken Moldavien.

4. Republiken Moldavien ska betala in sitt ekonomiska bidrag enligt detta avtal i enlighet med punkt III i denna bilaga. Om Republiken Moldavien inte gör någon betalning inom utsatt tid ska kommissionen sända en formell påminnelse. Vid försenad betalning av bidraget ska Republiken Moldavien erlægga dröjsmålsränta på utestående belopp räknat från förfallodagen.

Räntesatsen för fordringar som inte betalats på förfallodagen ska beräknas enligt den räntesats som Europeiska centralbanken tillämpar på sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner och som offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, C-serien; den räntesats som ska användas som utgångspunkt är den som gäller den första kalenderdagen i den månad då förfallodagen infaller, ökat med en och en halv procentenheter.

BILAGA II

Icke uttömmande förteckning över Republiken Moldaviens motsvarande program och projekt

Följande icke uttömmande förteckning ska betraktas som program och projekt som motsvarar Horisont Europa i Republiken Moldavien:

- Statliga program.
  - Program för tekniköverföring och innovation.
  - Bilateral och multilateral program.
  - Postdoktorandprogram.
-

BILAGA III

Sund ekonomisk förvaltning

Skydd av ekonomiska intressen och återkrav

*Artikel 1***Kontroll och revision**

1. I enlighet med tillämpliga akter som antagits av en eller flera av unionens institutioner eller organ och i enlighet med relevanta avtal och/eller kontrakt ska Europeiska unionen ha rätt att utföra teknisk, vetenskaplig, ekonomisk eller övrig kontroll och revision på plats hos fysiska personer som är bosatta i eller rättsliga enheter som är etablerade i Republiken Moldavien och som mottar EU-medel, samt hos varje tredje part som deltar i förvaltningen av EU-medel och som är bosatt eller etablerad i Republiken Moldavien. Sådan kontroll och revision får utföras av företrädare för Europeiska unionens institutioner och organ, särskilt från Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten, eller av andra personer som har bemyndigats av Europeiska kommissionen.
2. Företrädare för Europeiska unionens institutioner och organ, särskilt från Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten, övriga personer som har bemyndigats av Europeiska kommissionen ska i rimlig omfattning ges tillgång till lokaler, arbeten och handlingar (både elektroniska versioner och pappersversioner) samt till all information som är nödvändig för att genomföra revision, vilket även omfattar rätten att erhålla fysiska/elektroniska kopior av och utdrag ur handlingar eller innehåll i datamedier som innehas av den fysiska eller juridiska person eller tredje part som revisionen avser.
3. Republiken Moldavien ska inte förhindra eller försvåra för de företrädare och andra personer som avses i punkt 2 att inom ramen för sin tjänsteutövning enligt denna artikel resa in i Republiken Moldavien och få tillträde till lokalerna.
4. Granskning och revision får utföras, även efter det att tillämpningen av detta avtal avbrutits i enlighet med artikel 9.5 i avtalet, den provisoriska tillämpningen av avtalet har upphört eller avtalet har sagts upp, på de villkor som fastställs i de tillämpliga akter som antagits av en eller flera av Europeiska unionens institutioner eller organ och i enlighet med relevanta avtal och/eller kontrakt avseende eventuella rättsliga åtaganden om genomförande av Europeiska unionens budget som ingåtts av Europeiska unionen före den dag då avbrottet av avtalstillämpningen i enlighet med artikel 9.5 i avtalet fick verkan, den provisoriska tillämpningen av avtalet upphörde eller uppsägningen av avtalet fick verkan.

*Artikel 2***Bekämpning av oriktigheter, bedrägerier och andra brott som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen**

1. Europeiska kommissionen och Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) ska vara bemyndigade att utföra administrativa utredningar, inklusive kontroller och inspektioner på plats, på Republiken Moldaviens territorium. Dessa utredningar ska utföras i enlighet med de villkor som fastställs i de tillämpliga rättsakter som antagits av en eller flera unionsinstitutioner.
2. Republiken Moldaviens behöriga myndigheter ska inom rimlig tid informera Europeiska kommissionen eller Olaf om omständigheter eller misstankar som de har fått kännedom om rörande oriktigheter, bedrägerier eller annan olaglig verksamhet som riktar sig mot Europeiska unionens ekonomiska intressen.
3. Kontroller och inspektioner på plats får utföras på plats hos varje fysisk person bosatt i eller rättslig enhet etablerad i Republiken Moldavien som mottar EU-medel, samt hos varje tredje part som deltar i förvaltningen av EU-medel och som är bosatt eller etablerad i Republiken Moldavien.
4. Kontroller och inspektioner på plats ska förberedas och genomföras av Europeiska kommissionen eller Olaf i nära samarbete med den behöriga moldaviska myndighet som utsetts av den moldaviska regeringen. Den utsedda myndigheten ska inom rimlig tid i förväg underrättas om målet, syftet och den rättsliga grunden för kontrollerna och inspektionerna, så att den kan bistå kommissionen. För detta ändamål får tjänstemän från behöriga moldaviska myndigheter delta i kontrollerna och inspektionerna på plats.
5. På begäran av de moldaviska myndigheterna får kontrollerna och inspektionerna på plats genomföras tillsammans med Europeiska kommissionen eller Olaf.

6. Kommissionens anställda och Olafs personal ska ha tillgång till all information och dokumentation om de berörda insatserna, inklusive datauppgifter, som är nödvändiga för att kontrollerna och inspektionerna på plats ska kunna genomföras på ett korrekt sätt. De får bland annat kopiera relevanta handlingar.
7. Om en person, enhet eller annan tredje part motsätter sig en kontroll eller en inspektion på plats, ska de moldaviska myndigheterna, inom ramen för sina nationella bestämmelser, bistå Europeiska kommissionen eller Olaf så att de kan genomföra den kontroll eller inspektion på plats som de blivit ålagda att göra. Detta bistånd ska omfatta vidtagande av lämpliga säkerhetsåtgärder enligt nationell lagstiftning, särskilt för att säkra bevis.
8. Europeiska kommissionen eller Olaf ska informera ovannämnda myndighet om resultatet av sådana kontroller och inspektioner. I synnerhet ska Europeiska kommissionen eller Olaf snarast möjligt rapportera till Republiken Moldaviens behöriga myndighet om alla omständigheter eller misstankar rörande oriktigheter som kommit till deras kännedom i samband med kontrollen eller inspektionen på plats.
9. Utan att det påverkar tillämpningen av Republiken Moldaviens straffrättsliga lagstiftning får Europeiska kommissionen införa administrativa åtgärder och sanktioner för moldaviska juridiska eller fysiska personer som deltar i genomförandet av ett program eller en verksamhet i enlighet med unionslagstiftningen.
10. För att denna artikel ska kunna tillämpas korrekt ska Europeiska kommissionen eller Olaf och Republiken Moldaviens behöriga myndigheter regelbundet utbyta information och, på begäran av en av parterna i detta avtal, samråda med varandra.
11. För att underlätta ett effektivt samarbete och informationsutbyte med Olaf ska Republiken Moldavien utse en kontaktpunkt.
12. Informationsutbyte mellan Europeiska kommissionen eller Olaf och Republiken Moldaviens behöriga myndigheter ska ske med vederbörlig hänsyn till sekretesskraven. Personuppgifter som ingår i informationsutbytet ska skyddas i enlighet med tillämpliga regler.
13. De moldaviska myndigheterna ska samarbeta med Europeiska åklagarmyndigheten så att den kan fullgöra sin skyldighet att utreda, lagföra och väcka talan mot gärningsmän och medhjälpare till brott som riktar sig mot Europeiska unionens ekonomiska intressen i enlighet med tillämplig lagstiftning.

Artikel 3

Återkrav och verkställighet

1. Beslut som antas av Europeiska kommissionen och som ålägger andra juridiska eller fysiska personer än stater en betalningsskyldighet i samband med fordringar som härrör från Horisont Europa ska vara verkställbara i Republiken Moldavien. Verkställighetsbeslutet ska bifogas det första beslutet, utan andra formaliteter än kontroll av beslutets äkthet genom den nationella myndighet som Republiken Moldavien ska utse för detta ändamål. Republiken Moldavien ska underrätta kommissionen och Europeiska unionens domstol om sin utsedda nationella myndighet. I enlighet med artikel 4 ska Europeiska kommissionen ha rätt att delge sådana verkställbara beslut direkt till personer som är bosatta i och rättsliga enheter som är etablerade i Republiken Moldavien. Verkställigheten ska ske i enlighet med de lagar och förfaranderegler som gäller i Republiken Moldavien.
2. Domar och beslut som meddelats av Europeiska unionens domstol med tillämpning av en skiljedoms klausul i ett kontrakt eller avtal om unionens program, verksamheter, åtgärder eller projekt ska vara verkställbara i Republiken Moldavien på samma sätt som sådana beslut från Europeiska kommissionen som avses i punkt 1.
3. Europeiska unionens domstol ska vara behörig att pröva lagenligheten av det kommissionsbeslut som avses i punkt 1 samt bevilja anstånd med verkställigheten. Domstolarna i de berörda staterna ska dock vara behöriga beträffande klagomål om att verkställigheten inte genomförs på regelrätt sätt.

*Artikel 4***Kommunikation och informationsutbyte**

Europeiska unionens institutioner och organ som deltar i genomförandet av Horisont Europa, eller i kontroller av det programmet, ska ha rätt att kommunicera direkt, inbegripet via elektroniska system för utbyte, med varje fysisk person som är bosatt i eller rättslig enhet som är etablerad i Republiken Moldavien och som mottar EU-medel, samt med varje tredje part som deltar i förvaltningen av EU-medel och som är bosatt eller etablerad i Republiken Moldavien. Dessa personer, enheter och parter får direkt till Europeiska unionens institutioner och organ lämna all relevant information och dokumentation som de är skyldiga att lämna på grundval av den unionslagstiftning som är tillämplig på unionsprogrammet och på de kontrakt eller avtal som ingåtts för att genomföra programmet.
